

Život a smrt

Možná vás, vážení a milí, překvapím, když teď, ještě v plné velikonoční radosti z vítězství života nad smrtí, budu mluvit nejen o smrti, ale i o pohřbu a pohřebních obřadech. Jenže já o nich chci mluvit, totiž psát, právě proto.

Pohřební obřady mají, jak požaduje církev, vyjadřovat velikonoční charakter křesťanské smrti. Co se tím myslí? Můžeme to chápat tak, že ve svém umírání jsme – a platí to pro každého z nás, protože všichni jsme lidé, a to lidé smrtelní – spojení s Kristovou smrtí. Ta ale tvoří součást velikonočního tajemství, ze kterého nelze vyloučit to největší: zmrtvýchvstání.

Již apoštol Pavel nás učí, že máme-li svou smrtí účast na Kristově smrti, dá nám on ve svém vzkříšení prožít i naše vzkříšení. V jednom z nejkrásnějších a nejstarších velikonočních zpěvů zazníávají slova: „Smrt a život se střetly, podivný souboj svedly. Pán žítí, usmrcen, vládně živý.“ Smrt je tedy předpoklad pro zmrtvýchvstání, protože Kristus svou smrtí smrt přemohl.

Vzpomeňme si na oslavu zmrtvýchvstání, na velikonoční vigilii: velmi důležité místo v ní má velikonoční svíce, paškál. Teď ve velikonoční době ho zapalujeme při každé bohoslužbě, mimo ni hoří při dvou příležitostech – při křtu a na pohřbu. Při křtu nám připomíná skutečnost, že jsme v moci první svátosti symbolicky prošli Kristovou smrtí a vzkříšením. Na pohřbu nás upozorňuje, že se to stává v našem životě realitou. Však to také připomíná eucharistická modlitba ve mši za zemřelé: „Stali se mu podobnými ve smrti. Dej, ať se mu podobají i ve vzkříšení.“

Byli jste někdy na pohřbu? Možná jste si všimli, že zemřelého člověka vynášíme z kostela, jak se říká, nohama napřed. Přemýšleli jste, proč tomu tak je? Jedno z možných vy-

světlení mě napadá, byť netvrdím, že je jediné správné. Když ležící člověk vstane, vyjde tím směrem, kam ukazovaly jeho nohy. Jako bychom takto dávali najevo, že právě ten zemřelý, kterého vyprovázíme, se vydává cestou zmrtvýchvstání. Však také v průvodu se zemřelým jde na prvním místě kříž – znamená Krista, který nás už cestou smrti a vzkříšení předešel a tuto cestu nám ukazuje.

VYPROVÁZÍME? NEBO SE LOUČÍME?

Vlastně obojí. Nebudeme si nic nalhávat – smrt nás skutečně rozděluje, velice zásadním způsobem narušuje pouta, která nás pojila a pojí s našimi blízkými. Po zemřelém člověku v našem životě zůstává prázdné místo, které jen tak někdo nezaplní; a bylo by kruté a nelidské vyčítat slzy těm, kteří si stýskají po svých nejmilejších. Jsme koneckonců povoláni k tomu, abychom plakali s plačícími.

Ovšem pozor – napsal jsem „narušuje“, nikoli „přerušuje“. Věříme a vyznáváme, že láska je silnější než smrt; toho jasným důkladem je právě Kristovo zmrtvýchvstání. Loučíme se se zemřelými, ale ne jako ti, kdo nemají naději. Věříme a vyznáváme, že oni od nás odcházejí nikoli do nicoty a prázdnoty, do anonymního vesmíru, do věčných temnot, nýbrž do Otcova domu, do Otcovy náruče. A my je na této cestě doprovázíme.

Je velmi důležité, abychom byli s našimi zemřelými i při tomto posledním rozlouče-

ní. Křesťanova smrt se netýká jen jeho rodinných příslušníků, příbuzných a známých; protože je částí Kristova těla, týká se jeho smrt celého společenství jako Kristovy církve v daném místě. V liturgické knize pohřebních obřadů se dočteme, že zde „křesťanské společenství společně pozdraví jednoho ze svých členů, protože jako údy Kristovy jsou jedno v Kristu“.

Pohřební obřady velmi zřetelně vyjadřují jednotu a spojení s našimi zesnulými. Vždyť spolu s nimi tvoříme jednu jedinou církev. A jak církev učí, „jednota poutníků s bratry zesnulými v Kristově pokoji se nijak nepřerušuje, ba podle stále víry církve se ještě posiluje vzájemným sdílením duchovních hodnot“.

Chtěl bych vás, vážení ministrantští přátelé, poprosit, abyste se nevyhýbali pohřbům a pohřebním obřadům. Nejde jen o to, že i při nich je potřeba šikovná ministrantská ruka tu pro misál, tu pro kříž, tu pro kropáček. Mnohem důležitější je, abychom svou účastí dotvrzovali svou víru ve zmrtvýchvstání a svými modlitbami na cestě k němu své zemřelé vyprovázeli. Aby pak mohli spolu s námi říci slova básníka:

Já, Kriste, vstal z vápenné zkroušenosti podzemní a s radostí svou radosti tvé vstřídnu na zápraží.

Foto: freshidea

MĚSTO MRTVÝCH ZÁCHRANA

KRESBA: CZIVA
TEXT: ZBYNĚK PAVLENSKÝ

Adam a Dominik se vydali na výlet do Černobylu. „Půjčili“ si na to Teslu Adamova táty. Ale v opuštěném městě Pripjať jim klíče od auta spadly do kanálu. Klukům se podařilo najít hackera, který umí auto otevřít. Ale netušili, že tím na sebe přivolají pozornost ukrajinské mafie. Konečně našli klíče od auta a pokusili se odjet. Kvůli slabým baterkám daleko nedojeli. Adam z auta vyslal SOS signál svému tátovi.

